V. Komarov

REVOLUȚIA SE AMÂNĂ

Micul disc al soarelui coborâse foarte jos deasupra orizontului şi, ca de obicei, se făcuse violet. Pentru un ochi de pământean totul pe această planetă părea nefiresc. Cel mai greu de suportat era însă acest amurg violet, care trezea în inimă un dor năpraznic...

Totuşi, pe Klay nu izbutiseră să-l deprime toate astea. Cei doi ani de cart cosmic nu-l făcuseră încă să-şi piardă interesul pentru inedit.

Klay înainta agale pe cărăruia ce urca spre bază. Ținea în mână o bilă de culoare închisă, numai cu ceva mai mare decât cele de biliard...

În sfârşit, Klay ajunse în pridvor şi urcă cu greutate treptele. Răsuflând anevoie, ca după o muncă grea, intră în cameră, închise după sine uşa de oțel şi dădu drumul bilei pe duşumea.

Se auzi un sunet jalnic şi prelung.

Ferry prinse a se foi în patul pe care se lungise.

— Iar umpli casa cu tot felul de porcării? cârti el leneş, fără a-şi întoarce capul.

— Ia uite!... spuse Klay plin de entuziasm. Zici că-i mică, dar cântăreşte vreo douăzeci şi cinci de kilograme, poate treizeci.

— Cum nu ți-e lehamite să tot scotoceşti prin vechiturile alea, nu ştiu, spuse Ferry pe acelaşi ton indiferent, continuând să stea cu fața la perete.

— Vechituri?... se indignă Klay. Doar ştii că au rămas de la ei!

— Ei şi? Toate au fost cercetate de mult, de când lumea, argumentă Ferry cu voce plictisită. E limpede şi fără să ne băgăm noi nasul...

— Poate că nu s-a cercetat chiar totul...

— Doamne, mormăi Ferry. Ce om!

Se întoarse în sfârşit cu fața, nu fără un geamăt, şi-şi coborî picioarele pe duşumea.

— Ei bine?

Klay se lăsă pe vine şi mângâie bila cu duioşie, de parcă ar fi alintat un pisoi.

Bila avea într-adevăr un aspect neobişnuit. Era făcută dintr-un material straniu, care nu semăna nici a metal, nici a polimeri, şi părea transparentă. deşi nu puteai vedea ce e înăuntru. Pe suprafața ei, care licărea intermitent, uneori scânteia, se perindau un fel de arabescuri.

— Vezi?

— Ce să văd? strânse Ferry din umeri. O bilă ca toate bilele.

— Eşti nemaipomenit! Fruntea lui Klay se încreți, iar sprâncenele lui dese se îmbinară la rădăcina nasului. Era un semn sigur că începea să se înfurie. Nimic nu te mişcă, nimic nu te miră.

— Ce lucru de mirare a mai rămas pe lumea asta? zâmbi Ferry pe sub mustață. Ca să nu mai vorbim de planeta asta uitată de Dumnezeu, pe care până şi băştinaşii au părăsit-o de mult...

Klay pufni supărat.

— Nu, băiețaş, totul e de-acum lămurit şi împărțit pe sertare şi sertăraşe, oftă Ferry. Nici o enigmă. Nimic senzațional. Nimic din ceea ce ar putea să-ți aprindă imaginația.

— O filozofie riscantă, mormăi Klay, poți da de dracu.

— Sincer vorbind, pe mine mă mai interesează un singur lucru, spuse Ferry: câte zile ne-au mai rămas.

Klay se întinse cu vădită voluptate.

— Află că mie îmi place aici...

— Cândva aşa aş fi zis şi eu, admise Ferry. Să te văd după al cincilea cart. Te dezumfli sigur.

— Nu cred.

— Bine, bine, spuse Ferry împăciuitor. Vâră undeva bila aia şi hai la masă.

Klay se conformă şi, cu vârful ghetei, împinse uşor bila spre colţul camerei, unde se strânseseră deja o grămadă de nimicuri. Dar bila scoase deodată un fel de şuier şi, după ce descrise câteva zigzaguri complicate, neaşteptate, ţâşni pe neaşteptate sub pat. Din două salturi, Ferry ajunse la uşă.

— Idiotule! tăbărî el asupra lui Klay. Dacă e o mină?

— Nu s-ar părea, spuse Klay calm.

— Dracu ştie, bombăni Ferry, privind cu teamă spre patul acela, de sub care mai răzbătea încă un fel de sâsâit însoţit de un troznet straniu. Ce păcatele mele facem acum cu ea?

— Când am găsit-o, la început a sâsâit la fel. Apoi s-a liniştit.

Sâsâitul păru într-adevăr că se stinge treptat.

— Uite ce e, spuse Ferry decis. Pe toţi dracii! N-ai decât să crezi ce vrei, dar eu o duc numaidecât în magazie. O să dormim mai liniştiţi.

Se apropie de pat, se lăsă în genunchi. întinse încet mâna şi apucă bila.

Nu se întâmplă nimic. Atunci Ferry încercă să o tragă spre sine. Dar bila parcă se lipise de duşumea.

— Ei drăcie!

— Nu vrea în magazie, râse Klay.

Parcă pentru a confirma spusele lui, bila se urni dintr-odată, se strecură pe sub mâna lui Ferry, se rostogoli spre picioarele lui Klay, se frecă de câteva ori de gheata acestuia, dezmierdându-se parcă, şi o zbughi iar sub pat.

— Ascultă Ferry, întrebă Klay, ce-ai zice să...

— Să ce?

— Să... aibă raţiune?

— Aş. Locuitorii acestei planete aveau două mâini şi două picioare, întocmai ca omul. Asta s-a stabilit cu precizie.

— Am impresia că înţelege... Mai bine las-o în pace.

— Bine, cedă Ferry. Fie...

Începu să pregătească cina, aruncând din când în când priviri neliniştite în direcţia patului. Dar bila era cuminte.

— Ce mâncăm astăzi? se interesă Klay, aşezându-se la masă.

— Felul întâi — reţeta treişpe virgulă trei, începu Ferry, felul doi...

Klay se strâmbă cu un aer de martir.

— Iar ţi-a căşunat numărul ăsta cu ghinion...

— Te pomeneşti că eşti superstiţios?! spuse Ferry. E cea mai căutată delicatеţe.

— Teme-te de Dumnezeu, Ferry. Doar îngurgităm fracţia asta din două în două zile: de câte ori eşti tu de serviciu.

— Dar ce-ai vrea, un biftec? În sânge, ai?

Klay zâmbi visător.

— Aş da o jumătate de galaxie pentru o fleică...

— Ştii ce, începu Ferry, dar deodată păru că se îneacă. Amuţise, fixând cu ochii holbaţi masa. Piei drace!

Klay privi şi el spre masă şi, brusc, sări în picioare trântind taburetul cu zgomot.

În faţa lui, pe farfurie, răspândind un miros îmbietor, se lăfăia o bucată mare de carne, acoperită de o crustă rumenă, apetisantă.

Klay întinse uşor mâna şi atinse prudent cu arătătorul enigmaticul biftec.

— Carne...

— Prostii. De unde atâta carne?

— Nu ştiu, spuse Klay, dar asta e carne.

Scoase briceagul şi, ţinând biftecul cu mâna stângă, tăie cu grijă o bucăţică. Din tăietură prinse a curge un suc roz. Klay apucă bucăţica tăiată cu vârful cuţitului şi o duse la gură. Muşcă apoi prevăzător. Plimbă bucăţica de carne cu limba dintr-o parte în cealaltă a gurii şi, cu o mină concentrată, începu să mestece...

— E carne, lua-m-ar naiba! strigă el. Carne adevărată!

Ferry, care-l urmărise cu atenţie, zâmbi:

— Carne... Blestemată planetă. Ca să fim pe de-a-ntregul fericiţi, numai halucinaţiile ne lipseau.

— Halucinaţii pe naiba! se răţoi Klay. Dacă-ţi spun că e un biftec! Şi încă unul foarte bun. Dar tu ce, eşti chior? Nu vezi?

— Ei, văd... Şi ce-i cu asta? Iluzie optică.

— Iluzie? Na, pipăie.

Klay îi întinse cuţitul, în vârful căruia strălucea o bucată de biftec roz.

Ferry se încruntă, totuşi pipăi carnea aceea cu atenţie de câteva ori.

— O simţi? întrebă Klay.

— O simt. Ei şi? Ce garanţie avem că toate astea nu-s halucinaţii?

— Acu ţi-o bag pe gât! se înfurie Klay.

Dar Ferry luă el însuşi carnea de pe cuţit. O mestecă îndelung, plescăind şi trăgându-şi din când în când răsuflarea.

— Te-ai convins?

Ferry strânse din umeri.

— De ce să mă conving? Ce am simţit de fapt? Fierbinte pe limbă şi gust de carne? Dar astea sunt doar senzaţiile mele, nu există nici un fel de carne.

Klay izbucni în râs.

— Excelent, bătrâne. O să-mi rămână mie mai mult.

Îşi apropie taburetul de masă şi tăbărî asupra enigmaticului biftec. Ferry se aşeză alături şi, bombănind nemulţumit, ceva pentru sine abordă cu îndemânare "treisprezecele" lui favorit.

— A fost nemaipomenit, spuse Klay, isprăvind biftecul.

— În locul tău eu n-aş dispreţui nici treisprezecele.

— De ce? întrebă Klay mirat. Am mâncat pe săturate.

— Pentru că iluziile, chiar dacă sunt comestibile, în orice caz conţin calorii puţine.

vvKlay îl privi pe Ferry cu nedisimulată milă.

— Tu tot mai socoţi fleica aceea o iluzie?

— Bineînţeles. Ce altceva ar putea fi?

— Tu însuţi ai spus că iluziile nu pot servi drept hrană. Or eu sunt sătul.

— Saţietatea e şi ea o părere. Aşa că poate fi amăgitoare.

— Biftecul însă a fost cât se poate de real.

— Aşadar crezi în Dumnezeu? întrebă Ferry.

— Ce are a face Dumnezeu aici?

— Păi altfel cum? Doar abia acum câteva clipe sub ochii noştri s-a petrecut o minune. A apărut din nimic o bucată de carne. Mistică.

— De unde până unde mistică? Te-ai sălbăticit într-atât, încât ai uitat de Einstein?

— Ce e cu Einstein?

— Ei bravo! Păi masa depinde de- viteză. Din două particule, dacă le măreşti zdravăn viteza poți obține, în principiu, o întreagă galaxie, nu numai un biftec.

— Să zicem, conveni Ferry obosit. Dar unde ai mai auzit tu ca atomii să se rânduiască de la sine într-un biftec bine rumenit? Verosimilitatea acestei întâmplări este de gradul zece la puterea minus o sută de mii. Practic nulă.

— Ai dreptate, desigur, dacă nu ținem cont de faptul că biftecul "s-a întruchipat" întocmai cum mi l-am imaginat.

— Grozav! Aşadar Dumnezeu eşti tu?

— Naiba să mă ia! râse Klay. Ai făcut o descoperire zguduitoare. Numai că lui Dumnezeu nu i-ar fi venit în gând să-l invoce pe dracu.

— Nu-i nimic. E în puterea ta să te absolvi de păcate.

— Şi asta-i adevărat. Numai că eu nu ştiu să fac minuni.

— Încearcă, râse Ferry.

— Am să încerc, marşă Klay. Ce să mai născocesc? privi el în jur.

— Indiferent ce. Ferry se întinse picior peste picior în fotoliul din colțul camerei. Ca de obicei după dejun, era bine dispus. Celui capabil să facă minuni îi e indiferent ce anume va crea... Va crea sau va distruge...

— Ia stai! spuse Klay. Ştii că asta-i o idee?

Îl privi pe Ferry mijindu-şi ochii şiret.

— Ia să încercăm: fie ca fotoliul pe care stai să nu mai existe...

Nu se întâmplă nimic.

— Halal demiurg! râse Ferry.

Vru să se instaleze mai comod, dar deodată îngheță: cu fotoliul se petrecea ceva ciudat. Prinse a se încovoia în chip neverosimil, ca într-un film de desene animate, apoi dădu din picioare, ca un cal nărăvaş, şi, brusc, începu să se topească...

— Hei! se revoltă Ferry, dar era prea târziu. Fotoliul se dizolvă în întregime şi el se trezi pe duşumea.

— Asta-i bună... spuse Klay lungind silabele.

— Ce glumă tâmpită! se văită Ferry, masându-şi cotul lovit.

Klay îşi revenise.

— Ai pățit ceva?

— Mai întrebi?...

— Ah, ai căzut, te-ai lovit... Ei şi, sunt doar nişte păreri...

— Ştii ce, ia mai slăbeşte-mă... începu Ferry, dar, privind spre locul unde până mai adineauri stătea fotoliul, se opri în mijlocul frazei. Dracu ştie ce mai e şi asta...

— Bu-un... spuse Klay satisfăcut şi desființă masa.

Ferry emise un soi de scâncet,

Klay prinsese gustul. După masă, desființă un taburet, apoi pe al doilea, apoi scăunelul, apoi refăcu din nou taburetul.

— Gata, opreşte-te! strigă Ferry. Mi-ajunge.

— Ce e? se informă Klay.

— Eşti complet lipsit de fantezie, asta-i... Distrugi, creezi, creezi, distrugi... Parcă ai fi un copil. în felul ăsta toată chestia devine până la urmă plictisitoare.

— În fiecare din noi trăieşte un copil, spuse Klay.

— Ai fi putut, oricum, inventa ceva mai interesant.

— Toată viața am visat să am o baghetă fermecată, urmă Klay fără să-l asculte. Acum se pare că visul mi s-a împlinit, dar, ca un făcut, nu pot inventa nimic... în copilărie n-am avut parte de asemenea jucării.

— Unii cu jucăriile, bombăni Ferry, alții...

— Şi ce spune neprețuita ta logică? nu se lăsă Klay. S-a petrecut ceva care contravine tuturor legităților, nu-i aşa? Dar dacă toate legile sunt deja cunoscute, cum zic unii, atunci va trebui să admitem că există "ceva" care se situează deasupra legilor.; Ce spui?

— Spun că ai dreptate, admise Ferry posomorât.

— Cum? se minună Klay. Cred că nu vorbeşti serios!

— Nu-mi arde de glume, Klay.

— Fleacuri, tranşă Klay. Pur şi simplu un nou paradox.

— Drăguț paradox... Klay — făcătorul de minuni!... Poate îmi dai şi mie formula. Gata! Mă întorc pe Pământ şi mă fac misionar. Am să străbat planeta în lung şi în lat, vorbind oamenilor despre minuni... Iar pe tine am să te iau cu mine ca material didactic.

— Şi ce, crezi că am să te fac de râs? Numai că vei fi silit să-l pomeneşti mai rar pe dracu.

— Poate că în toată afacerea personajul principal e dracul. Parcă poți să ştii?

— Nu ştiu, conveni Klay. Ştiu numai că îmi reuşeşte. Şi, după cum ai văzut, destul de bine.

— În treacăt fie zis, cum faci?

— Foarte simplu, mă străduiesc să-mi imaginez cât mai limpede ce vreau. Vizual. Asta-i tot.

— Drace! strigă Ferry pe neaşteptate. Ia te uită!

Klay privi în jur. Bila era chiar lângă perete, acolo unde, cu câteva clipe în urmă stătea patul. Se dilatase până la dimensiunile unei mingi de fotbal şi pulsa intens, emițând cu intermitență sclipiri de smarald.

Klay se apropie de bilă şi se aplecă spre ea...

— Este opera ta? întrebă el.

Într-o clipă smaraldul se făcu rubiniu. Bila se desprinse de duşumea, sări în sus cam un metru şi jumătate, gata să-l atingă pe Klay, pentru o clipită încremeni neverosimil în punctul cel mai înalt, apoi coborî la loc şi-şi reluă culoarea de smarald.

— Cum să înțeleg asta? întrebă Klay aiurit.

— O fi un soi de aprobare, opină Ferry.

— Tot atât de bine poate fi şi un soi de negație.

— Mda... făcu Klay, continuând să privească preocupat bila aceea. Deodată se însufleți: am o idee!

Se apropie din nou de bilă.

— Dacă-i "da", spuse el răspicat, atunci să dispară...

Privi în jur, dar, grație propriului său zel, odaia era aproape goală. Pentru o clipă privirea lui se opri asupra lui Ferry. în ochii lui Klay licăriră lumini jucăuşe.

— Nu care cumva?! se sperie de-a binelea Ferry.

— Ce e? spuse Klay nevinovat. Apoi am să te "creez" la loc.

— Ai să mă creezi... Aşa cum mă vezi tu! Ăsta ar fi un alt Ferry... Aşa că...

— Fie, conveni Klay milostiv şi se întoarse din nou spre bilă. Dacă e "da" să reapară din nou masa.

Masa reapăru în aceeaşi secundă.

— Acum, spuse Klay, rămâne să stabilim cum arată "Nu". Apoi vom putea juca jocul acela care-mi plăcea atât de mult în copilărie: să ghiceşti ceva, când ți se răspunde numai prin "da" sau "nu".

— Nu e greu de aflat, spuse Ferry. Traversă încăperea şi se opri alături de Klay.

— Cum se exprimă "nu"? întrebă el cu ochii la bilă.

De această dată bila rămase pe loc, dar culoarea ei verde se schimbă

în galben verzui.

— Ce-a fost asta? întrebă Ferry, desenând cu mâna un semicerc prin aer. Vrăjitorie?...

Culoarea galben-verzuie deveni şi mai intensă.

— Vezi? spuse Klay. Şi tu te lamentai că pe lume n-a mai rămas nimic necunoscut... Locuitorii acestei planete ştiau mult mai multe decât noi.

— Aşteaptă, îl întrerupse Ferry printr-un semn şi se întoarse din nou spre bilă. Există legi ale naturii, necunoscute încă nouă, lui şi mie, ştiinţei terestre?

Bila se coloră în roşu intens.

— Şi tot ce s-a petrecut aici acum câteva clipe, a fost un efect al acestor legi?

Bila emise fascicule de raze rubinii.

— Adio, misionerat! râse Klay. Vei fi nevoit să-i mai întorci spatele şi să te ocupi de nimicirea fizicii actuale.

— Nu face pe deşteptul, se încruntă Ferry. Mai bine gândeşte-te cum am putea obţine toate aceste informaţii... Am putea afla ce ne interesează? se adresă el bilei.

Bila se îngălbeni.

— Nu pui corect întrebarea, observă Klay.

— Ai dreptate, Klay, asta nu-i întrebare, e mai degrabă o deziluzie.

— Eu însă, cred că înţeleg. Aşa au programat-o cei ce au trăit odinioară aici.

— Îţi mulţumesc că m-ai luminat, îl ironiză Ferry, dar închipuie-ţi că la asta m-a dus mintea şi pe mine. Dar de ce? De ce n-au vrut să-şi împărtăşească din cunoştinţe şi altora?

— Poate că legile naturii nu pot fi dăruite de-a gata, ci trebuiesc descoperite prin eforturi proprii.

— Atunci la ce bun toată această fantasmagorie? spuse nedumerit Ferry.

— Nu ştiu... Poate pentru a zdruncina obiceiul nostru de a absolutiza totul. Şi al tău, între altele...

— Va trebui s-o luăm cu noi pe Pământ. Acolo ne descurcăm noi, spuse Ferry.

Bila se coloră din nou în galben.

— Nu vrea pe Pământ observă Klay.

— Ce înseamnă că nu vrea? La urma urmelor nu-i decât o maşină.

Galbenul deveni orbitor.

Ferry făcu un pas în direcţia bilei.

Bila începu să tremure, ca o pasăre nimerită în laţ,

— Ai grijă, Ferry! strigă Klay.

— Ia să mă mai scuze! Ferry întinse mâna.

În aceeaşi clipă lumina galbenă se stinse. Bila ţâşni printre Klay şi Ferry spre uşa închisă şi trecând fără nici o greutate prin aceasta, dispăru.

Klay şi Ferry se priviră perplecşi unul pe celălalt, apoi se întoarseră spre uşa rămasă întreagă.

— Asta m-a dat gata! exclamă Ferry. Douăzeci de centimetri de oţel titanic.

Klay îşi revenise.

— În locul ei aş fi procedat întocmai la fel, spuse el pe gânduri.

— M-da... Ferry oftă. Până la urmă n-am aflat nimic. Zâmbi. Ce să-i faci, revoluţia în fizică se amână.

— Greşeşti, ceva am aflat totuşi, obiectă Klay. Şi nu-i puţin lucru.

— Ce vrei să spui?

— Am aflat că această revoluţie e inevitabilă. Şi asta înseamnă ceva.